

2. Doklad General'nogo sekretarja. Ukreplenie Organizacii Ob#edinennyh Nacij: programma dal'nejshih preobrazovanij. A/57/387. – DOI. – N'ju–Jork, 2002.

3. Doklad General'nogo sekretarja. Modernizacija bibliotek Organizacii Ob#edinennyh Nacij i kompleksnoe upravlenie imi i uglublennyj obzor bibliotечноj dejatel'nosti. A/AC.198/2004/4. – DOI. – N'ju–Jork, 2004.

4. Geneva United Nations Office [Elektronnyj resurs]. – Rezhim dostupa: <http://www.unog.ch>. (data obrashhenija: 07.06.2018). – Zagl. s jekrana.

Stepko O. M., candidate of political sciences, assistant professor of International Relations of Kyiv National University of Culture and Arts (Ukraine, Kyiv), stepko2004@ukr.net

Interaction in the United Nations library system for increasing the efficiency of information support

The article considers the information interaction of libraries in the UN structure. The purpose of the article is to investigate the problems of increasing the effectiveness of information support within the framework of the UN library system. The cooperation between the Dag Hammarskjöld Library, UN information centers and depository libraries is being analyzed. Areas of cooperation between UN libraries are considered. The activities of the main elements of the library system are reflected, such as the Library of the United Nations Office at Geneva, the United Nations Office at Vienna and other UN libraries. Some ways for improving the efficiency of the UN library system are suggested.

Keywords: United Nations, United Nations Dag Hammarskjöld Library, information activities, information and reference mechanism, depository libraries.

* * *

УДК 327.56,327.57

Носенко С. Р.,

студент, Інститут міжнародних відносин Київського національного університету ім. Тараса Шевченка (Україна, Київ), gileya.org.ua@gmail.com

Конфліктогенність СЛОВЕНСЬКО–ХОРВАТСЬКИХ ВІДНОСИН

Розглянуто невирішені конфлікти на території колишньої Югославії на прикладі Хорватії і Словенії, що актуально у зв'язку з процесом розширення ЄС за рахунок останніх. Наявність нерозв'язаних проблем у двосторонніх взаєминах досліджуваних держав негативно впливає на внутрішню єдність ЄС, що може завадити включенню нових членів до складу об'єднання. У зв'язку з цим автор розглядає конфліктні елементи хорватсько–словенських відносин у контексті їхньої еволюції і теоретичного бачення і пропонує шляхи конструктивного виходу із існуючої ситуації.

Ключові слова: Хорватія, Словенія, Конвенція ООН з морського права 1982 р., угода Дрновшек – Рачан, Люблянська Банка, Європейський суд із прав людини, LNG–термінал, дворівнева ігрова теорія, Роберт Патнем.

Для політичного простору колишньої Югославії залишається характерним високий рівень конфліктності. Невирішені питання наявні навіть у відносинах держав–членів ЄС і НАТО, якими є Словенія і Хорватія. Своєю чергою, це зумовлює потребу в аналізі джерел конфліктності у двосторонніх відносинах цих держав, визначення можливих наслідків для міжнародно–політичної ситуації і пошуку шляхів вирішення проблем.

Об'єктом дослідження є відносини Хорватії і Словенії, їхні зовнішньополітичні цілі в контексті міжнародних відносин у Європі і зі США.

Предмет дослідження – територіальні та інші суперечки як складова цих відносин, а також концептуальні підходи до їхнього трактування і розв'язання.

Мета роботи – з'ясування впливу суперечливих компонентів хорватсько–словенських взаємин на регіональний політичний простір; формування теоретичного підходу до їхнього розуміння і розв'язання.

У ході роботи було розглянуто праці вітчизняних (С. Андрущенко, О. Чумаченко, Ю. Козловська) та зарубіжних (М. Качоровскі, Д. Відас, Р. Патнем) учених. При цьому слід сказати, що український науковий доробок лише опосередковано стосується обраної теми в контексті інтересів США і ЄС на Балканському півострові і не містить прикладів методу casestudy. Це зумовлює актуальність тематики, висвітленої в цій статті. Це саме слід сказати і про низьку частотність звернення до підходів теоретичної конфліктології як засобів пояснення і прогнозування досліджуваних подій у зазначених роботах.

Попри те, що як Хорватія, так і Словенія є членами ЄС і НАТО, їхні відносини не позбавлені багатьох конфліктних моментів, які позначаються на ситуації в регіоні. Досліджуваний комплекс двосторонніх взаємин у розрізі трьох вимірів: територіального, фінансового та економічного.

Проблематика кордонів у відносинах між Хорватією і Словенією виникла з набуттям ними незалежності 25 червня 1991 р. Тоді за підсумками роботи Арбітражної комісії Європейської мирної конференції з Югославії (комісії Бадінтера) було визначено, що кордони двох новоутворених держав мають відповідати тим, що існували за часів їхнього входження до складу єдиної федерації згідно з принципом uti possidetis juris [1]. Однак специфіка ситуації полягала в тому, що морський кордон між Словенією і Хорватією ніколи раніше не встановлювався, а тому зазначений міжнародно–правовий принцип міг застосовуватися лише до сухопутного розмежування.

Перша спроба вирішення проблеми пов'язана з пропозицією офіційної Любляни делімітувати кордон виходячи з положень Конвенції ООН із морського права 1982 р., яка передбачає проведення серединної лінії і рівний розподіл акваторії. Проте з початком хорватської війни за незалежність 1991–1995 рр. словенський парламент зайняв більш жорстку позицію, що відобразилося в його меморандумі від 1993 р. [1]. Згідно з цим документом Любляна фіксує своє прагнення зберегти контроль над усією акваторією затоки і довколишніми поселеннями що, значною мірою, залишається незмінним до сьогодні.

На протипагу, офіційний Загреб стоїть на позиціях його рівноправного вирішення за допомогою міжнародно–правових інструментів. Основою цієї стратегії є Угода про прикордонну торгівлю і співробітництво зі Словенією від 1997 р., яка, серед іншого, передбачає право словенських риболовецьких суден заходити в частину хорватських територіальних вод. Примирлива позиція Загреба в цей період відображена також у Декларації про міждержавні відносини 1999 р., згідно з якою до моменту укладення остаточної угоди Хорватія контролюватиме половину акваторії Піранської затоки [1]. При цьому слід додати, що такий розподіл акваторії фактично позбавляє Словенію виходу до міжнародних вод.

Етапним став 2001 р., коли між сторонами було укладено угоду Дрновшек – Рачан щодо врегулювання статусу останньої. Згідно з нею Хорватія повинна була отримати 30% акваторії і, таким чином, вийти на морський кордон з Італією. Натомість, Словенія мала отримати решту акваторії затоки і здобути доступ до відкритого моря через 2–мильний коридор разом із

правом вилову риби в хорватських територіальних водах. При цьому лінія сухопутного кордону встановлювалася на користь Загреба [1].

Однак невдовзі угода була денонсована хорватською стороною, а перспективи вирішення конфлікту ставали все менш реалістичними. Ситуація загострилася 2004 р., коли Словенія увійшла до ЄС. На той момент Хорватія була лише офіційним кандидатом на членство і, розраховуючи на втручання європейських інституцій, вдалася до більш рішучих заходів. Так, того ж року Загреб в односторонньому порядку оголосив про створення прикордонно–захисної екологічної зони, що зачіпало економічні інтереси Словенії та Італії (зокрема, у питанні вилову риби) [2, с. 17]. Ситуація особливо загострилася 2008 р., коли хорватський парламент розповсюдив дію прикордонної зони на всі держави–члени ЄС. Як наслідок, користуючись статусом голови Ради ЄС, Словенія (на відміну від Хорватії) почала просувати серед членів об'єднання думку, що її територіальні суперечки мають не двосторонній, а міжнародний характер і є конфліктом не між нею і Загребом, а між останнім і ЄС у цілому. Спираючись на таку риторичку, Любляна наклала вето на вступ Хорватії до ЄС, через що переговорний процес завершився лише 2013 р. Знаково, що протягом усього періоду розвитку конфлікту Загреб відкидає його вирішення за допомогою європейського посередництва чи міжнародних арбітражів, вважаючи це питанням двосторонніх відносин. Саме з огляду на це ініціатива тодішнього комісара ЄС з питань розширення О. Рена 2009 р. не була прийнята хорватською стороною [3].

На сьогодні стан досліджуваного комплексу двосторонніх відносин залишається невизначеним. Ще 16 серпня 2015 р. Хорватія припинила свою участь у договорі про арбітраж, звинувативши словенську сторону в грубому порушенні судового процесу через опублікування скандальних аудіозаписів переговорів між членом Постійної палати третейського суду і представником МЗС Словенії [4]. Це було сприйнято, як спроба незаконного лобіювання своїх інтересів. Незважаючи на це, 29 червня 2017 р. у Гаазі було винесено рішення, згідно з яким 75% акваторії затоки мають бути під контролем Словенії. Крім того, Хорватія зобов'язувалася надати своєму сусіду морський коридор для вільного доступу до міжнародних вод. Офіційний Загреб відмовився від виконання рішення, назвавши його заангажованим [4]. У відповідь 16 березня 2018 р. Словенія направила листа з викладом позову проти Хорватії до Єврокомісії [5]. Висловивши формальне прагнення взяти на себе посередницьку роль, остання не зайняла чіткої позиції згідно зі статтею 259 Лісабонського договору, розраховуючи на швидке вирішення конфлікту політичним шляхом.

Проблематичність двосторонніх взаємин між двома державами не обмежується суто територіальними питаннями. Фінансовий вимір конфліктності в даному випадку пов'язаний із тим, що у вересні 2016 року Словенія подала на Хорватію позов у Європейський суд із прав людини у зв'язку зі збитками, які були завдані хорватськими підприємствами наразі неіснуючому банку «Люблянська Банка» через несплачені борги часів колишньої Югославії в розмірі 360 млн. євро [6]. Причиною таких дій стало рішення ЄСПЛ, згідно з яким Любляна зобов'язувалася виплатити компенсацію

вкладникам у Хорватії і Боснії, які втратили свої заощадження після 1991 р. Ситуація набула подальшого розвитку, коли 10 квітня 2018 р. з'явилися відомості про те, що Словенія запропонувала Європейській комісії роль посередника у цьому конфлікті [7].

Останнім проблемним виміром у відносинах між цими двома державами, який, на нашу думку, вартий окремої уваги, є економічний. Він пов'язаний із тим, що як Словенія, так і Хорватія із метою зменшення залежності від зовнішніх постачальників та одночасного підвищення своєї ролі в європейських міжнародних відносинах визначили елементом своєї зовнішньополітичної стратегії перетворення на регіональний газовий хаб. Так, Загреб прийняв рішення збудувати на о–віКрк власний LNG–термінал потужністю 6 млрд. м³ щорічно, що дозволить не тільки покривати власні потреби, але й постачати газ транзитом до інших країн. Проект був включений до переліку пріоритетних в Європейській стратегії енергетичної безпеки та отримав фінансову підтримку ЄС в розмірі 4,9 млрд. євро, що становить половину його загальної вартості. Запуск нового LNG–терміналу в дію очікується наприкінці 2019 р. [8]. Характерно, що в тексті офіційної стратегії зовнішньої політики Словенії проголошується аналогічний намір. Він пов'язаний із планами побудови в портовому місті Копері аналогічного терміналу для прийому скрапленого газу [9]. Однак очікується, що відповідна інфраструктура буде створена лише до 2025 р.

Варто зазначити, що в даному контексті простежується важлива роль Сполучених Штатів і їхній вплив на європейську політику. Так, за прогнозами Міжнародного енергетичного агентства, до 2022 р. частка США у світовому видобутку природного газу сягне 20% [10]. Справедливо припустити, що, орієнтуючись на ці тенденції, Словенія і Хорватія визначають певні риси своєї стратегії. Загалом на фоні ускладнення відносин між США і ЄС з приводу енергетичної політики з'являються підстави говорити про те, що Хорватія більш лояльно налаштована до Вашингтона, у той час як Словенія – до ЄС, чим пояснюється рішення арбітражного суду на користь Любляни.

Крім того, роль США не в останню чергу простежується і на політичному рівні. У листопаді 2016 р. словенські ЗМІ звинуватили Вашингтон у записуванні вищезгаданої розмови між арбітром Постійної палати третейського суду і представником МЗС Словенії і наступним переданням запису в руки хорватських посадовців, що спричинило вихід Загреба з судової процедури [11].

Із точки зору теоретичної конфліктології дана стаття є якісно новою спробою автора пояснити поточні події за допомогою методів моделювання міжнародних відносин, а також знайти за їх допомогою шляхи вирішення наявних проблем.

В якості підґрунтя для аналізу було обрано такий розділ теорії ігор, як дворівнева ігрова теорія, уведена в науковий обіг американським політологом Робертом Патнемом у 1988 р. Згідно з цією моделлю, процес міждержавних переговорів слід розглядати одразу на двох рівнях: внутрішньополітичному і міжнародному. На першому з них відбувається вироблення і консолідація позиції держави, а на другому вона намагається досягти угоди, яка задовольняє вимоги бажаного виграшу. На

думку Р. Патнема, міжнародні угоди досягаються за умов перетину бажаних вигравів переговорних сторін [12].

Реалії двосторонніх взаємин Хорватії і Словенії виправдовують доцільність застосування цього підходу з метою отримання чіткої картини і вироблення прогнозів. На першому рівні аналізу обидві держави наразі зіштовхуються з проблемами різного роду. Так, після проведення першого раунду тендерів на будівництво терміналу скрапленого газу в Хорватії виявилось, що в ньому взяла участь лише одна компанія, що свідчить про низький інтерес до цього інфраструктурного проекту [13]. На противагу, у випадку зі Словенією проблеми є суто політичними: через непрозору процедуру проведення референдуму щодо будівництва залізної дороги з порту Копер прем'єр-міністр М. Церар був вимушений подати у відставку [14]. Своєю чергою, це значно зменшує шанси Словенії стати регіональним логістичним центром, що можна використати для досягнення компромісу принаймні в цьому питанні.

Міжнародний рівень моделі в даному випадку розкривається через вплив конфліктних моментів хорватсько-словенських відносин на процес розширення ЄС на Балканах. У даному контексті слід зазначити, що розбіжності в досліджуваному комплексі двосторонніх взаємин не є винятком для регіону. Так, існує можливість, що якщо Хорватія піде на поступки Словенії у питанні кордонів, це може підштовхнути до більш рішучих дій Сербію і Чорногорію, які теж мають територіальні претензії до першої; крім того, це твердження справедливе і у випадку Боснії і Герцеговини, яка прагне завадити Загребу побудувати міст через Неумську затоку, що є єдиним виходом держави до моря [4]. На додачу, наявність конфліктних моментів у відносинах зі Словенією є завадою на шляху входження Хорватії до Шенгенської зони. Окреме місце займають такі проблеми, як статус Косова і суперечка між Македонією і Грецією, а також центробіжні тенденції в Боснії і Герцеговині.

Висновки. Загострення словенсько-хорватських відносин є особливим прикладом внутрішнього розладу в рамках самого ЄС. У поєднанні з доволі пасивною позицією останнього по окресленому вище колу питань з огляду на інші відцентрові тенденції на європейському континенті і неефективність наявних міжнародних режимів, ситуація, що склалася, робить пошук оптимального розвитку подій неочевидним і складним. На нашу думку, ключову роль відіграватиме схильність Хорватії і Словенії до кооперативного або ж некооперативного варіанту стратегії. Разом із тим на даний момент найбільш вірогідною є перспектива того, що сторони вдаватимуться до тактики *issuelinkage*, тобто ув'язування і пакетного підходу до зазначених вимірів із метою максимально зменшити виграв супротивника, зберігаючи при цьому простір для досягнення компромісу. Слід також враховувати, що збереження єдності ЄС і НАТО є, по суті, постійною змінною зовнішньої політики обох держав, яка забезпечує перетин їхніх довгострокових інтересів, а отже – і високу вірогідність вирішення конфліктних питань.

Інструментарій дворівневої ігрової теорії диктує необхідність врегулювання одночасно на двох рівнях: двосторонньому і міжнародному. На першому найбільш доцільним буде поєднання підходів обох держав шляхом

колективного звернення до Європейського суду на основі статті 273 Договору про функціонування ЄС, що дозволить цій установі винести рішення по даному питанню. На другому рівні досягнення компромісного варіанту розвитку подій можливе лише за двох умов: 1) конструктивного втручання глобальних гравців – США і ЄС; 2) застосування багатосторонніх майданчиків на противагу двостороннім для одночасного і комплексного вирішення всіх суперечок у західнобалканському регіоні і ліквідації джерел конфліктності. Позитивний досвід словенсько-хорватського врегулювання дасть США і ЄС аргументовані підстави для застосування наступальної дипломатії й досягнення компромісного рішення між усіма державами.

Список використаних джерел

1. Качоровски М. Хорватско-словенский спор о Пиранском заливе / Мацей Качоровски // Польский институт международных дел. – 2009. – №4. – С.101–120. // Kachorovski M. Horvatsko-slovenski spor o Piranskom zalive / Macej Kachorovski // Pol'skiy institut mezhdunarodnyh del. – 2009. – №4. – S.101–120.
2. Vidas D. (2008). The UN Convention on the Law of the Sea, the EU and the Rule of Law: What is going on in the Adriatic Sea? / Davor Vidas // Fridtjof Nansens Institute Report. – 75 p.
3. ZGODOVINA REŠEVANJA MEJNEGA SPORA [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.vlada.si/teme_in_projekti/arbitraza/zgodovina_resevanja_mejnega_spora/ – Загол. з титул. екрану. – Мова: слов. – Перевірено: 16.04.2018.
4. К обострению готовы: Хорватия и Словения поднимают ставки в споре о границе // К обострению готовы: Horvatija i Slovenija podnimaju stavki v spore o granice [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.eurointegration.com.ua/rus/articles/2017/09/5/7070486/view_print/ – Загол. з титул. екрану. – Мова: рос. – Перевірено: 15.04.2018.
5. Slovenia tells EC it is planning to sue Croatia over border dispute [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://glashrvatske.hrt.hr/en/news/politics/slovenia-tells-ec-it-is-planning-to-sue-croatia-over-border-dispute/> – Загол. з титул. екрану. – Мова: англ. – Перевірено: 17.04.2018.
6. Slovenia sues Croatia for 360 mln euro over Ljubljanska Banka dispute-report [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://seenews.com/news/slovenia-sues-croatia-for-360-mln-euro-over-ljubljanska-banka-dispute-report-539870> – Загол. з титул. екрану. – Мова: англ. – Перевірено: 17.04.2018.
7. Slovenia Asks EU to Mediate in Another Dispute with Croatia [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.total-croatia-news.com/politics/27361-slovenia-asks-eu-to-mediate-in-another-dispute-with-croatia> – Загол. з титул. екрану. – Мова: англ. – Перевірено: 17.04.2018.
8. Газова (не)залежність Балкан. Наслідки для України // Gazova (ne)zalezhnist' Balkan. Naslidky dlja Ukraїny [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://glavcom.ua/publications/130723-gazova-ne-zalezhnist-balkan-naslidki-dlja-ukrajini.html> – Загол. з титул. екрану. – Мова: укр. – Перевірено: 14.04.2018.
9. Slovenia: Safe, Successful, Globally Respected. The Foreign Policy of the Republic of Slovenia [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.mzz.gov.si/fileadmin/pageuploads/Zakonodaja_in_dokumenti/dokumenti/strategija_ZP_ang.pdf – Загол. з титул. екрану. – Мова: англ. – Перевірено: 15.04.2018.
10. IEA: U.S. Could Be World's Top LNG Exporter by 2022 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.energyindepth.org/iea-u-s-could-be-worlds-top-lng-exporter-2022/> – Загол. з титул. екрану. – Мова: англ. – Перевірено: 15.04.2018.
11. USA Deny Allegations of CIA Involvement in Croatian-Slovenian Border Dispute [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.total-croatia-news.com/politics/15003-usa-deny-allegations-of-cia-involvement-in-croatian-slovenian-border-dispute> – Загол. з титул. екрану. – Мова: англ. – Перевірено: 16.04.2018.
12. Putnam R. (1988). Diplomacy and Domestic Politics: The Logic of Two-Level Games / Robert Putnam // International Organization. – №42. – P.427–460.

13. Croatia reportedly receives just one bid to lease capacity at planned LNG terminal [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.intellinews.com/croatia-reportedly-receives-just-one-bid-to-lease-capacity-at-planned-lng-terminal-140000/> – Загол. з титул. екрану. – Мова: англ. – Перевірено: 16.04.2018.

14. Slovenian PM Cerar resigns as pressure mounts ahead of election [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.reuters.com/article/us-slovenia-politics/slovenian-pm-cerar-resigns-as-pressure-mounts-ahead-of-election-idUSKCN1GQ358> – Загол. з титул. екрану. – Мова: англ. – Перевірено: 14.04.2018.

Nosenko S. R., student, Institute of International Relations, Kyiv National University Taras Shevchenko (Ukraine, Kyiv), gileya.org.ua@gmail.com

Conflict of the Slovenian–Croatian relations

The article is devoted to examining unresolved conflicts in the territory of the former Yugoslavia on the example of Croatia and Slovenia what is relevant due to the ongoing process of EU enlargement in the Balkans. The existence of unsettled issues in bilateral relations of the states in question affects the internal unity of the EU which might preclude the admission of new members into the community. In this regard, the author examines the disputable elements of the Croatian – Slovenian relations in the context of their involvement and theoretical vision as well as offers the ways for constructive settlement of the current situation.

Keywords: Croatia, Slovenia, the 1982 UN Convention on the Law of the Sea, Drnovšek – Račan agreement, Ljubljanska Banka, the European Court of Human Rights, LNG-terminal, two-level game theory, Robert Putnam.

* * *

УДК 321:316.3

Мостіпан О. М.,

кандидат політичних наук, доцент кафедри економіки підприємств та соціальних технологій, Державний університет телекомунікацій (Україна, Київ), mostipan-alex@ukr.net

Політичні аспекти в роботі «Кодзікі» як пам'ятці давньої японської суспільної думки

Проаналізовано історичні умови та суспільно-політичні аспекти створення однієї з перших робіт в японській суспільній думці, що виступила державним проектом на шляху формування інституційних засад в управлінні, оформленні політичної еліти та створенні бюрократичного апарату.

З'ясовано роль політичного тексту як інструменту цивілізованої передачі влади в межах усталеної правлячої еліти на початковому етапі формування інститутів феодальної держави в Японії.

Досліджено базові складові процесу політичної модернізації в Японії в аспекті аналізу творчої переосмисленості та модифікованих запозичень з Китаю. Виокремлено функції «Кодзікі» як пам'ятки давньої японської суспільної думки в національній політичній системі з часу створення її до сучасності.

Ключові слова: Японія, «Кодзікі», імператорська влада, державне управління, політична еліта.

«Кодзікі» є важливою пам'яткою японської суспільно-політичної думки, яку було створено у XIII ст. З того часу виникла значна кількість різноманітних пояснень та інтерпретацій, які поступово з'являлись в різні історичні епохи та були частиною політичного та загалом культурного процесу в Японії [1; 2; 3; 4; 6; 7]. Об'єктивним чином склалося, що «Кодзікі» виконували поліваріантні суспільні функції з часу появи і до сьогодні, що дало можливість набутти значення універсального суспільно-політичного тексту потрібного для оформлення інститутів японської державності, ефективність та значення якого з часом лише зростала.

Тим не менше, сучасні дослідники констатують усю складність аналізу «Кодзікі» з наукової точки зору. Можна виокремити різноманітні критерії та підходи

до аналізу, наприклад, культурологічний підхід (що включає фольклорну, міфологічну та етнологічні складові), політологічний та історичний. Крім того, потрібно пам'ятати, що інструментарій сформований сучасною наукою, новітні бачення та підходи можуть бути неефективними з точки зору дослідження тексту, що був створений більше 1 тис. р. тому. Тому дуже важливо уникнути шаблонів у мисленні та тлумаченні тогочасної суспільно-політичної реальності, розуміючи, що об'єктивні історичні свідчення є обмеженими, а творці тексту мали на меті досягнення певних цілей, які втім могли змінюватись з часом і появою нових суспільних завдань, а також у процесі внутрішньополітичної боротьби. У цьому відношенні логіка сучасних дослідників може накладати певні суб'єктивні застереження та створювати складнощі у розумінні, яких, можна припустити, на початку свого створення текст був цілком позбавлений.

У тогочасну епоху надзвичайно важливою у суспільно-політичному дискурсі була роль оповідачів, які тримали у власній пам'яті чисельні розповіді, легенди та перекази, що виконували у політичному процесі функцію легітимації влади. Тому, створення тексту відбувалось завдяки поєднанню зусиль оповідача та зацікавленої особи його записати. У випадку з «Кодзікі» оповідачем був Хієда-но Аре, а власне текст записав – Оно-но Ясуморі. Можна припустити, що один і той самий оповідач міг переповідати тексти різним зацікавленим особам, а тому цілком ймовірно була поява альтернативних текстів з подібними сюжетними лініями. Хоча, у випадку з «Кодзікі» сучасним дослідникам нічого про це не відомо. А тому, більш ймовірно виглядає ситуація, коли вже усталена та добре мотивована політична еліта докладає зусиль в напрямі зменшення впливу оповідачів на тогочасний політичний процес шляхом запису та оформлення важливих політичних текстів.

Цікавою є обставина, що «Кодзікі» були записані шляхом комбінування двох мов – китайської та японської. Очевидно, це говорить про значний авторитет китайської культурної традиції в тогочасній Японії та бажання авторів надати тексту більш офіційного сприйняття. Не дивлячись на визнання сучасними вченими за «Кодзікі» надзвичайно вагомої ролі в інституціоналізації політичної системи Японії, сам текст впродовж тривалого часу не викликав особливої зацікавленості з боку японських вчених. Це може бути свідченням того, що «Кодзікі» були створені настільки вдало та вчасно, що вони органічним чином відразу стали невід'ємним елементом культурної та політичної систем Японії. З часом «Кодзікі» набули певного сакрального змісту та стали важливою складовою, яку не варто було чіпати зайвий раз, щоб не нашкодити.

Сучасний варіант «Кодзікі» по-суті був реконструйований та введений в широкий культурний дискурс японським вченим Мотоорі Норінага у XVIII ст. Поступово «Кодзікі» як суспільно-політичний текст почав відігравати важливу роль у вченні Мотоорі Норінага, спрямованому на позиціонування японської національної науки та ідентичності на протигагу закордонним, перш за все китайським, впливам. Де-факто, дискурс створений Мотоорі Норінага навколо «Кодзікі» привернув увагу до цієї роботи західних